

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sōkratus Scholastiku Kai Ermeiu Sozomenu Ekklēsiastikē Istoria

Socrates <Scholasticus>

Mogvntiae, 1677

Caput XVII. De rebus quae tunc gestae sunt: & quo pacto conspirantibus in unum Episcopis atque Imperatoribus, Christiana religio amplificata fuerit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14233

& valde probum ac bonum virum facerentur, talemque omnino qualis de eo fama percubisset, ille, veltra igitur causa, inquit, libens hoc munus subibo. Sumptaque ab illis pecunia, trecentos circiter lectos in publicis porticibus constituit: & eos qui ex fame morbum contraxerant, curare cepit. Peregrinos quoque & eos qui ob alimentorum inopiam ex agris confluebant, benigne excepit. Postquam fames finem accepit, ipse in cellam suam regressus est, in qua prius philosophari consueverat. Et cum paucos illic dies supervixisset, fato functus est: in Ecclesiastico quidem ordine ad diaconatum duntaxat progressus, virtutis tamen causam non minus celebratus, quam illi qui ob sacerdotii dignitatem, vitæque integritatem & eruditionem ab omnibus suspiciuntur. Hæc sunt virtutis quæ in Ephram fuit, indicia. Nam pro dignitate dicere, & omnia accurate commemorare, quonam modo & ille, & singuli qui eo tempore philosophati sunt, vixerint, & apud quos conversati sunt, res est quæ scriptorem ejusmodi requirit, qualis ille ipse fuit. Me quidem id præstare non posse intelligo, tum ob doctrinæ tenuitatem, tum ob ignorantiam tam virorum ipsorum, quam rerum ab iisdem præclare gestarum. Alii enim eorum in solitudine delituerunt. Alii vero, licet in media civitatum turba vixerint, viles & abjecti, nec à vulgo ullatenus discrepantes videri voluerunt: virtutem quidem sedulo excolentes: veram tamen hominum de ipsis existimationem subterfugientes, ne ab aliis laudarentur. Nam cum ad mercedem futurorum bonorum mentis suæ aciem intenderent, testem operum suorum Deum solum constituebant: externæ vero gloriæ nulla ipsis fuit cura.

και μάλα καλὸν καὶ ἀγαθὸν εἶναι, καὶ τοῦτον οἷον ἢ καὶ αὐτὴ δόξα ἐκράτει συνομιλοῦν γένειον· ὁ δὲ ἐν ἐκκλησίᾳ, ἔφη, δι' ὑμᾶς ἐπιπέτο χριστιανισμῷ ἐμαυτὸν· καὶ λαβὼν διὰ γίγειον παρ' αὐτῶν, ἀμφὶ τὰς τετρακοσίας κλινὰς ἐν τοῖς δημοσίοις ἐμβόλοις εἶχε, καὶ τῶν δὲ λιμῶν νοσήτων ἐπεμελείτο, καὶ τῶν νεκρῶν, καὶ τῶν ἐν ἀνάγκῃ οὐκ ἔχοντων ἀγῶν ὡδονομήματα ἐδεδίδοτο· ἐπειδὴ δὲ ὁ ἄνθρωπος ἐπαύσατο, ἐπαυήθη ἐν τῷ αἵματι ἔνθα καὶ κατὰ τέρας διέτριψε. καὶ ἀπέθανον ἡμερῶν ἑπταετίας, ἐτελευτήσας διακονοῦν ἀχρι κληρικῆς ἀγῶν· ἐπιτάφια δὲ ἐποίησεν ἡ ἐκκλησία ἐπὶ δρομῷ γεγονώς, ἐκ κήπων τῶν ἱεροσολυμῶν καὶ πολυέτα ἀγαθῶν βίβη καὶ πνεύματι δόξης θαυμαζομένων ταῦτα τῆς ἐκκλησίας δρομῶν τὰ μνημόνια ἐπαξίως δὲ εἶπε καὶ κατὰ πάντων διεξελθεῖν, ὡς ἐκείνη καὶ ἕκαστος τῶν ἑταίρων φιλοσοφησάντων οὐκ ἐπολιθώσατο, καὶ ὡδονομήσει, δεικνύσας γενναίως οἱ αὐτοὶ ἐμοὶ δὲ ἀποροῦντες ἔπετο καθορῶν, ὑπὸ τῆς ἀδελφείας λατῆρος ἀγῶνας αὐτῶν τε τῶν ἀνδρῶν, καὶ ἡμεῶν θάρσυνον· οἱ μὲν γὰρ ἀνάγκῃ ἐρημικῶς ἐλάσαν· οἱ δὲ καὶ ἐν ὀμίλῳ πόλεμον διέτριβον· οὐτελεῖς σφᾶς παρῆχοι φανεροὶ καὶ τῶν πολλῶν μηδὲν διαφροσύνης δεικνύτω μὲν ἐργαζομένοι, κλεπτοῖς δὲ τῶν ἀληθῶν κατὰ αὐτῶν δόκωσιν, ὥστε μηδὲν ἐπινοήσας ὡδονομήτων ἄλλων πῶρος ἴδωμεν ἕως τῶν ἐσομένων ἀγαθῶν τοῖς νῦν ταῦτα τες, μάστιγα ὧν ἐπόναν μόνον ταῦτα ἠποικίον τῆς δὲ ἐξώθεν δόξης ἐδίδωκεν λόγος ἡ.

CAPUT XVII.

Κεφ. ιζ.

De rebus quæ tunc gesta sunt: & quo pacto conspirantibus in unum Episcopis atque Imperatoribus, Christiana religio amplificata fuerit.

Περί τῶν τότε πραγμάτων, ὅπως ἐκ συνδρομῆς τῶν ἑπισκόπων καὶ τῶν ἀρχιεπίσκόπων, τὸ κατὰ χριστιανισμῷ ἤθηται διήγηται.

Ed & qui tunc Ecclesiis præsidebant, Somnes propemodum districtam vendi rationem inibant. Ex quo factum est, ut populi ab hujusmodi præsulibus gubernati, Christi cultui omni studio

Ὅς ἐπίπαν ἢ καὶ οἱ προεστώτες τῶν ἐκκλησιῶν, τὸν βίον ἡκεῖν ὡς ἐπιπέτω τε ὑπὸ τοιούτοις ἐναγόμενα τὰ πλείονα ἀπεδύατο· συνήτατο κατὰ τὸ πᾶν χριστιανισμῷ ἠθηται.

σέβας· καὶ ἡ θρησκεία ὁσημέραι ἐπεδίδεν, ἢ ἡλῶ τε καὶ ἄρετῇ, καὶ ἀδελφοῖς ἀγαθῶν ἱερῶν καὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν φιλοσόφων, εἴθεα καὶ πρὸς ἑαυτῶν μείηγε τῆς ἑλληνικῆς τερφείας, τὴν ἑλληνιστῶν σωλαμείαν ὅτι εἰς ἐπίδοσιν τέτων καὶ οἰκιστῶν, ἐχ' ἤτιον ἢ ὁ πατὴρ ἀεὶ τὰς ἐκκλησίας σπυδαζόντες, καὶ κληρικῶν καὶ παιδῶν αὐτῶν καὶ οἰκείων ἑξαίρετοις τιμαῖς καὶ ἀτελείαις γεραίροντες, καὶ τοῖς πατεροῖς νόμοις ἐπιτηφίλοι, καὶ οἰκείως τιθέντες νόμους ἢ τῶν θεῶν, ἢ ζῶονα θεραπείαν, ἢ ἄλλως ἐκκλησιαστικῶν ἐπιχρησίων, ἢ ἄλλως τὸς παλαιὰς κειμένους ἐν πόλεσι καὶ ἀγροῖς κληροῦται ἀποστάξων, τὰς δὲ, ταῖς ἐκκλησιαστικῶν ἀποστάξων, ἢ ὅπως, ἢ ὕλων προσδιδόντες· μάλιστα γὰρ πολλῶν ἐπιμέλειαν ἐποιεῖτο, τὰς μὴν ὑπὸ χρέως κάμνοντας τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἀναεὶν· τὰς δὲ, μεγαλοπρεπῶς ἐν θεμελίω ἐγείρων ὧν ἐστὶ καὶ ἡ ἀξιοθία καὶ κάλλι ἀοιδίμῳ ἐμίσσης ἐκκλησία· ἰσθμίων δὲ ὀνομαζέτησαν μηδὲνα δὲ ὄλον ἠνάσσει τῶν ἀξίως ἀίρεσεως· εἰ δὲ ἀπὸ τῶν ποικίλων, δημοσίων οἰκιστῶν εἶναι· εἰ δὲ καὶ ἀεὶ ἐμὴ κατὰ ἰσθμίων θεμισ, εἰς κεφαλῶν εἶναι τὸν κίνδυνον, καὶ ἀφαιρεσθῆναι τῶν ὄντων· ἐπεὶ γὰρ τῶν θρησκείων ἀπὸ τῶν αὐτῶν ἠέλοντο, καὶ τότε πρῶτον ἐποιεῖτο, ὥστε μὴ ἀδελφῶς εἰς ἰσθμίων ὑποσφραδῆναι τὰς μὴ τοιαύτας ἐκκλησίας· φυλάττειται δὲ τῆ ἐκκλησία καὶ τὰς ἐλπίδας χριστιανισμῶ ἐχούσας· μάλιστα γὰρ ἐκ τῶν ἑλληνικῶν πλήθους ἐπεδίδεν ἡ θρησκεία.

A incumbent: & religio indies augeretur; & ardore animi ac virtute, admirandisque operibus tam Sacerdotum, quam Ecclesiasticorum Philoſophorum, Gentiles ad se alliceret, & à Græca superstitione revocaret. Ad earum autem rerum incrementum, ipsi quoque Imperatores plurimum contulerunt, quippe qui non minore studio quam ipsorum pater, Ecclesias foverent. Clericos eorumque liberos ac famulos privilegiis & immunitatibus honorarent: nec solum paternas leges confirmarent, verum etiam proprias de integro ferrent, contra eos qui sacrificare aut simulacra colere, aut Gentilem superstitionem quoquo modo exercere præsumerent. Tempora etiam ubicunque posita, sive in urbibus, sive in agris, occludi iusserunt. Quædam vero illorum, attribuerunt Ecclesiis, quæ vel loci spatio, vel materiâ ad ædificandum opus habebant. Omni enim cura ac studio in id incumbabant, ut Ecclesiis vetustate temporis collapsas reficerent, aut novas à fundamentis magnifice extruerent. Quarum ex numero fuit Emisenorum Ecclesia, spectatu dignissima, & ob pulchritudinem ubique celebrata. Præterea lege sanxerunt, ne Judæus servum ex alia emeret secta. Quod si secus fecisset, servum sisco addici mandarunt. Si vero emptum Judæorum more circumcidisset, capitis supplicio & bonorum proscriptione multandum. Nam cum Christianam religionem omnibus modis augere vellet, huic rei etiam prospexerunt, ne qui ex Judæis orti non erant, ad Judaicam religionem impune traducerentur: sed ut servarentur Ecclesiæ, quoscumque spes erat ad Christianam religionem venturos esse. Nam ex Gentilium numero potissimum Christiana religio crescebat.

Κεφ. ιη'

CAPUT XVIII.

De fide liberorum Constantini, deque Homousii & Homœusii distinctione: & undenam factum sit, ut Constantius a recta fide desisteret.

Πρὸς τὴν ἀρχὴν τῶν παίδων Κωνσταντίνου· ἐπεὶ τῶν ἰουδαίων καὶ ἰουδαίου διαφορὰ καὶ ὅτιν παρὶ τῶν τῶν ἀρχῶν τὰς πίστεως ὁ Κωνσταντίνος.

ΟΥ μὴν, ἀλλὰ καὶ περὶ αὐτὸ τὸ δόγμα, ἀπὸ τῶν πατέρων καὶ ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν ἀποστάξων ἀμφοῶν γινώσκονται τὸν νικαίαν πίστεως καὶ κωνσταντίνου διαμένονας ἐτελεύτησε.

A Dhæc in Doctrina fidei, initio quidem patris sui sententiam sequebantur, quippe ambo Nicæna fidei favebant. Et Constantius quidem usque ad exitum vite in ea sententia perseveravit.

